

Alg. 519

Sprawozdanie

Komisji budżetowej w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat szynkarskich i podwyższenia krajowej opłaty od piwa, przekazane uchwałą Wysokiego Sejmu z 11. z. m. Komisji budżetowej do roztrząśnienia i zdania sprawy; daje jasny, wyczerpujący a treściwy obraz akcyi Wydziału krajowego w sprawie uzyskania nowych źródeł dochodów dla skarbu krajowego, tudzież stanowiska, jakie w tej sprawie c. k. Rząd zajął.

Skonstatować nam przeto jedynie wypada, że dzięki energicznej a na głębokiej znajomości stosunków ekonomicznych i społecznych kraju naszego, opartej akcyi Wydziału krajowego, jak niemniej życzliwemu zrozumieniu potrzeb administracyjnych i zadań kulturalnych samorządu krajowego przez c. k. Rząd sprawa wzmocnienia skarbu krajowego weszła w fazę pomyślną.

Po tych słowach należnego uznania, przystępujemy bezpośrednio do omówienia dziś już aktualnej sprawy co do uposażeń w niedalekiej przyszłości skarbu krajowego, bo sprawy, ujętej w projekt do ustawy, wypracowany przez Wydział krajowy za zgodą i w porozumieniu z c. k. Rządem.

Bacząc na coraz wzrastające a nieuniknione potrzeby finansowe samorządu krajowego, dwoma jak wiadomo drogami zdąża Wydział krajowy do zadość uczynienia tym potrzebom, a raczej do zabezpieczenia na pewien okres lat, normalnego rozwoju agend i zadań autonomicznego życia kraju

Drogami tymi są:

1. wprowadzenie po zgaśnięciu prawa propinacyi krajowych opłat szynkarskich,
2. podniesienie dziś istniejącej opłaty krajowej od hektolitra piwa z 1 K 70 h. na 8 K.

Że zachowanie w przyszłości na rzecz kraju dziś z prawa propinacyi płynącego dochodu, który w innych krajach jak na przykład na Szląsku, po zniesieniu tam prawa propinacyi, stał się przeważnie zyskiem i wyzyskiem szynkarstwa, jest stałym a dawnym programem Wysokiego Sejmu, świadczą o tem liczne jego rozprawy, najdowodniej jednak postanowienie §. 46. ustawy krajowej z dnia 22. kwietnia 1889 następującej treści:

Pobór opłat szynkarskich oznaczonych w §§. 20. 21. i 22. ustawy krajowej z 30. grudnia 1875 ustaje dla funduszu propinacyjnego z końcem grudnia 1910 r.

Osobna ustawa krajowa postanowi, na jakie cele i w jakiej wysokości opłaty te pobierane być mają, po zupełnem umorzeniu obligacyi propinacyjnych.

W myśl więc tuż co przytoczonego zastrzeżenia prawnego i dzięki przygotowawczym czynnościom Wydziału krajowego może Wysoki Sejm już w sesyi bieżącej przystąpić do uchwalenia ustawy, normującej wymiar i sposób poboru opłat szynkarskich. Odnosny projekt ustawy, mający wejść w życie 1. stycznia 1911 r., przedłożony przez Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi ułatwia niemało zadanie; obmyślony on jest bowiem wszechstronnie, a skonstruowany praktycznie,

Przez skontyngentowanie minimalnej sumy dochodów krajowych z opłat szynkarskich w wysokości 7,000.000 K, która to suma tworzy około 70% dzisiejszego dochodu z prawa propinacyjnego, nie tylko utrwalono realną podstawę do przyszłego budżetowania gospodarstwa finansowego kraju, uwzględniając jednocześnie różnicę w dochodach, jaka najprawdopodobniej uwidoczni się pomiędzy dochodami płynącymi z dzisiejszej wyłączności wyszynku t. j. propinacji a szynkarstwem koncesyjonowanym, lecz w domiar wprowadzoną ową moralną a może i najskuteczniejszą kontrolę, jaką daje stały kontyngent sumy podatkowej z obowiązkową repartycją.

Zarówno nauka skarbowości jak i liczne doświadczenia uczą, że kontyngentowanie sumy pewnych podatków, lub opłat ze systemem uzupełniającym drogą stosunkowej repartycji, o ile oczywiście podatki te lub opłaty nie odnoszą się do nader zmiennych dochodów, przyczynia się niemało wskutek wzajemnej w tym razie kontroli interesowanych, do utrzymania równomiaru w rozkładzie.

W ścisłym związku ze stale skontyngentowanym niejako minimalnym dochodem z krajowych opłat szynkarskich (§. 11.) stoją podstawy, na których oparty być ma wymiar opłaty od każdego poszczególnego przedsiębiorstwa.

Odnośne postanowienia jak nie mniej taryfowe normy zawarte są w §. 9. i 10. ustawy.

Wedle jasnej osnowy ustępu drugiego §. 9. oznaczenie opłaty szynkarskiej ma nastąpić:

„W granicach taryfy zawartej w §. 10. a z uwzględnieniem tych wszystkich innych okoliczności, które wpływają na rentowność przedsiębiorstwa“.

Otóż postanowienie, iż wszystkie na dochód wpływające okoliczności, przy wymiarze opłat mają być uwzględnione obok taryfy, której minimalna cyfra przy sześciu kategoriach przedsiębiorstw, w maksymalnym wymiarze potraja się, zaś w dwu t. j. przy piwie jest podwójną, świadczy dowodnie, iż intencją ustawodawcy było, stworzenie jak najszerzych ram, dla sprawiedliwego rozkładu, a to przez uwzględnienie wszystkich okoliczności wpływających na dochód przedsiębiorstwa i w tym celu ustanowioną elastyczną, bo o szerokim rozpięciu taryfę.

Zarzut przeto zawarty w petycji krajowych Izb handlowych, wniesionej do Wysokiego Sejmu, iż rozpiętość taryfy i jej maksymalna cyfra przy wódce t. j. 90 K od hektolitra spirytusu, jest niczem innym jak petryfikowaniem dzisiejszego propinacyjnego obciążenia, uważać zmuszeni jesteśmy jako nieuzasadnione, a to o tyle więcej, gdy w drugim ustępie swych wywodów sami petenci przyznają, że są pewne przedsiębiorstwa, jak kawiarnie, cukiernie, restauracje, które znieść mogą wyższą opłatę ponad 60 K od hektolitra spirytusu, t. j. kwoty, którą Izby handlowo-przemysłowe postawiły jako maksymalną cyfrę taryfy przy spirytusie.

Skoro więc ze strony tak kompetentnej, jak są tuż co wspomniane Izby, przyznano, że są lubo nader izolowane przedsiębiorstwa, które proponowane przez Wydział krajowy obciążenie maksymalne taryfowe znieść mogą, to i zarzut przeciw temu ewentualnemu najwyższemu obciążeniu poparty zwłaszcza argumentacją, że wymiar może być w nadmiarze gorliwości fiskalnej generalizowany, na dziś co najmniej, uważany być musi jako wprost bezprzedmiotowy.

Zadanie, które mieć będzie Wydział krajowy do spełnienia przy wprowadzeniu w życie i wykonaniu ustawy o opłatach szynkarskich, uważamy jako nader trudne i wymagające ciągłej i niezwykłej czujności — a więc i niemało mozolne. Ułatwić je mogą do pewnej miary przygotowawcze czynności, jak sporządzenie dokładnego katastru istniejących szynków, przed wejściem ustawy w życie, w szczególności ich topograficznego rozlokowania i rozmiarów zarobku.

Przedewszystkiem zaś uważamy jako rzecz konieczną, by ułożony został pewien program wspólny z c. k. Rządem co do ilości i rozlokowania przyszłych koncesyjonowanych szynków, a to zarówno z uwagą i uwzględnieniem miast, które pobierając opłaty komunalne od napojów gorących — przy koncesyjonowanych szynkach z podwójną ścisłością strzedz będą zmuszone granic zamkniętych swych terytoriów — jak niemniej z uwagą na stronę etyczną i moralną.

Zgodnie więc z wnioskiem Wydziału krajowego, przedkładamy Wysokiemu Sejmowi rezolucję w przedmiocie uregulowania w drodze ustawodawczej sprawy wydawania koncesyi na wyszynk i drobną sprzedaż napojów wysokowych w Galicyi — wychodząc z przekonania, że do wydania takiej ustawy Sejm krajowy, zna-

jący najdokładniej stosunki kraju winien być powołany. Pod tym względem powołujemy się zresztą na uchwalony za zgodą Rządu w Komisji przemysłowej Izby deputowanych Rady państwa w roku 1903 projekt do ustawy przeciw pijaństwu — mocą którego oznaczenie ilości szynków w każdym kraju przekazano ustawodawstwu krajowemu.

Stosownie do postanowień §. 9. projektu ustawy o opłatach szynkarskich mają być opłaty te corocznie wymierzane.

Nie zapoznając bynajmniej przykazań przezorności zwłaszcza przy wprowadzeniu nowego rodzaju opłat krajowych, wyraża jednak Komisya budżetowa przekonanie, że rozszerzenie tego wymiaru na okres dłuższy mianowicie dwu lub trzech-letni podyktowany jest zarówno uproszczeniem Administracyi, jak w szczególności słusznymi względami dla ponoszącego opłatę.

Nie bardziej w życiu przedsiębiorstwa nie jest i moralnie przygnębiającem i dla ustalenia interesu ujemniejszym, jak niepewność co do wysokości opłat, któremu przedsiębiorstwo z roku na rok podlega. W uwzględnieniu powyższego stanu rzeczy — podnoszono w Komisji budżetowej myśl wprowadzenia po upływie pierwszych dwu lat niemal koniecznych dla unormowania wysokości opłat dla poszczególnych przedsiębiorstw — przejścia do wymiaru na okres dłuższy.

Po wyczerpującej dyskusyi przysłała jednak Komisya budżetowa do przekonania, że inicjatywę pod tym względem należy pozostawić egzekutywie t. j. Wydziałowi krajowemu, który z pewnością, skoro uzna za dopuszczalne w interesie skarbu krajowego, przejścia z wymiaru corocznego opłat szynkarskich na okres dłuższy — już w interesie uproszczenia własnej Administracyi zmiany tej domagać się będzie.

Ważnem i nader dodatniem jest postanowienie proponowanej ustawy co do toku instancyi w sprawach wymiaru opłat szynkarskich, ukróca ono bowiem nadużycia, tak często pod względem odwołań (rekursów) praktykowane w innych działach administracyi.

Przechodząc do omówienia sprawy dotacyi dla 37 miast wykonujących po koniec roku 1910 prawo propinacyi, Komisya budżetowa zgodnie ze zdaniem Wydziału krajowego, wyraża przekonanie, że miasta w mowie będące nie mają i mieć nie mogą najmniejszego tytułu prawnego do żądania od kraju odszkodowania za ubytki w dochodach wynikłe z wygaśnięcia prawa propinacyjnego. Prawo propinacyjne zniesione zostało ustawą propinacyjną z dnia 30. grudnia 1875 roku, a wynagrodzenie względnie odszkodowanie tego prawa tworzy wykonywanie przez rzeczonych 37 miast prawa propinacyjnego po koniec roku 1910, — tudzież fundusz propinacyjny miejski na ten cel ustanowiony.

Wszelka zatem argumentacya o niezgasłych prawach miast i z nich wysnute uprawnienie do żądania dodatkowego jeszcze wynagrodzenia ze skarbu krajowego, za ubytki w dochodach 37 miast z chwilą ustania prawa propinacyjnego — pozbawione jest wszelkiej prawnej podstawy.

Zachodzą jednak inne poważne a liczne względy, które za udzieleniem pomocy miastom, tracącym nagle znaczną część dzisiejszych swych dochodów, przemawiają.

Podniósł je już Wydział krajowy, uzasadniając wniosek swój co do przyznania na czas trwania proponowanej ustawy (o opłatach szynkarskich i podwyższeniu opłaty konsumcyjnej od piwa) 37 miastom wykonującym do roku 1910 prawo propinacyi, stałej dotacyi z funduszków krajowych płynnej w rocznej kwocie 1,500.000 K.

Komisya budżetowa, uznając w zupełności motywa, którymi się kierował Wydział krajowy, nietylko przychyliła się do wniosku tuż co wspomnianego, lecz na podstawie ścisłych badań a po wysłuchaniu reprezentantów w mowie będących miast widzi się spowodowaną ze swej strony uczynić wniosek, by dotacya ta podniesioną została do kwoty 2,000.000 K rocznie.

Przy uchwaleniu tuż co wspomnianego wniosku o podwyższenie dotacyi były dla Komisji budżetowej miarodajne następujące okoliczności. Jak wiadomo przyjął Wydział krajowy w braku ścisłych dat o dochodach pobieranych przez 37 miast z prawa propinacyi i opłat komunalnych — za podstawę swych obliczeń — iż oba te dochody w przecięciu równoważyły się.

Ocena ta byłaby słuszną, gdyby nie okoliczność, że gdy opłata komunalna od wprowadzonych napojów oblicza się wedle jednolitej skali bez względu na ilość,

zysk z wyszynku względnie sprzedaży tych napojów ściśle związany jest z objętością naczyń, w których napoje gorące bezpośrednio spożywane lub sprzedawane bywają.

Wszak powszechnie znana jest rzeczą, że kieliszek wódki kosztuje stosunkowo znacznie więcej niż litr tego samego napoju i że ten stosunek zachodzi przy wszystkich innych wysokowych napojach. Praktycznie więc rzecz oceniając, dochód z wyszynku zwłaszcza przy wyłączności prawa wyszynku, a więc dochód z propinacyi nawet w miastach o wysokich opłatach komunalnych mógł i bywał najprawdopodobniej wyższym od dochodu z komunalnych opłat.

Gdy jednak miasta, wykonujące prawo propinacyi, wydzierżawiały je łącznie z opłatami komunalnymi, przeto rozdział obu tych dochodów w układzie dzierżawnym w regule nie był uwidoczniany.

Drugim momentem dla Komisji budżetowej, był wzgląd i na stesunkowy a nieunikniony do pewnej miary wzrost kosztów, przy wykonywaniu poboru opłat komunalnych z chwilą, gdy opłaty te oderwane zostaną od wyłączności wyszynku, t. j. wyszynku propinacyjnego, a w miejsce tej wejdzie wolna konkurencya.

Proponując o $\frac{1}{4}$ wyższą roczną dotacyę dla 37 miast nad tę, projektowaną przez Wydział krajowy, a to na okres czasu, na który rozciągać się będzie niniejszem omawiana ustawa (o opłatach szynkarskich i podniesieniu opłaty krajowej od piwa) — sądzi Komisya budżetowa, że doszła w swym wniosku do granicy tej pomocy, o którą w mowie będące miasta, bacząc na potrzeby kraju i stan jego finansów, przedewszystkiem zaś na wspólność rzeczonych miast z całością samorządu krajowego aspirować objętywnie mogły.

Komisya budżetowa jest też przekonana, że miasta, o których mowa, mając do dyspozycyi opłaty komunalne, postanowieniami projektowanej ustawy w niczem nie naruszone, przy krajowej dotacyi w wysokości 2,000.000 K rocznie, nietylko spełniać będą mogły zadania swe kulturalne i obowiązki nałożone tymże ustawą krajową z dnia 13. marca 1889 r., lecz pod względem gospodarstwa finansowego w przyszłości znajdą się bezwarunkowo w korzystniejszym położeniu, niż wiele innych miast w kraju.

I dlatego to Komisya budżetowa uważa za swój obowiązek zwrócić uwagę Wysokiego Sejmu na potrzebę przyjscia z pomocą i innym miastom, a mianowicie tym, które przystępują do systematycznych a trwałych urządzeń asanacyjnych, a więc owych inwestycyji, bez których znaczna część miast i miasteczek w kraju naszym pozostanie nadal stałym schroniskiem dla chorób epidemicznych i widownią najwstrętniejszych brudów i nieczystości.

Wniosek uczyniony w Komisji, by już dziś oznaczyć kwotę płynną na ten cel z 1. stycznia 1911 r., nie uzyskał należytego poparcia — natomiast jednomyślnie zgodzono się na zaproponowanie Wysokiemu Sejmowi do uchwały rezolucyi ad 2 a.

A jakkolwiek rezolucya ta, jak wiele innych, ma znaczenie li postulatu — to jednak tuszyc należy, że sprawa ta raz podniesiona, już swoją ważnością i żywotnością nie zejdzie z porządku dziennego czynności Wysokiego Sejmu.

Zanim przejdziemy do omówienia poprawek stylistycznych albo przez Komisję budżetową zmienionych lub dodatkowo proponowanych postanowień merytorycznych — wypada zastanowić się nad projektowanym podniesieniem krajowej opłaty od piwa z 1 K 70 h na 8 K od jednego hektolitra.

Że podwyższenie to jest bardzo znaczne i przekracza znacznie miarę analogicznych podwyższeń w innych krajach — rzeczą jest niewątpliwą.

Zdaniem jednak Komisji budżetowej należy jako miarę do ocenienia tego podwyższenia w danych okolicznościach przyjąć inną a jedynie trafną podstawę — a w szczególności, o ile to podwyższenie opłaty krajowej, wchodzące w życie bezpośrednio po zgaśnięciu prawa propinacyi — dzisiejszą cenę piwa jeszcze podwyższyć może.

Tak rzecz postawiwszy, dochodzi się po ścisłym obliczeniu do wyniku, że obciążenie przeciętne konsumenta w żadnym razie nie może być wyższem przy 8 K od hektolitra, niż jest dziś przy wykonywaniu prawa propinacyi.

Ponadto należy w tym razie pamiętać o jeszcze jednym niewątpliwie najważniejszym momencie.

Dochód z podwyższonej krajowej opłaty od piwa ma służyć na pokrycie niedoborów budżetu krajowego.

Wedle obliczeń Wydziału krajowego podwyższenie krajowej opłaty od piwa z 1 K 70 h na 8 K od hektolitra da 6,426.000 K. Otóż kwota ta odpowiada 25% dodatków do podatków bezpośrednich, opłacanych w kraju naszym.

Wobec tego, co powiedzieliśmy, pozostaje wybór pomiędzy podniesieniem dodatków krajowych do wysokości podanej, a podniesieniem krajowej opłaty od piwa — innych bowiem źródeł dochodów, zwłaszcza po za opłatami szynkarскими kraj już niema.

Komisya budżetowa przeto, zalecając Wysokiemu Sejmowi uchwalenie artykułu II. proponowanej ustawy wedle wniosku Wydziału krajowego, widzi się jednak zniewoloną do uczynienia następujących uwag:

podwyższona krajowa opłata w wysokości 8 K od hektolitra ma być z dniem 1. stycznia 1911 roku pobieraną od wszelkiego piwa użytego do konsumcyi w kraju naszym, a więc bez względu na jego stopień.

Piwo więc o zawartości 14 stopni sacharometru, ulegnie tej samej opłacie, co piwo o zawartości 10 lub nawet 9 stopni sacharometru — stąd opodatkowanie stanie się nierównem, obciążającym niestosunkowo piwo lekkie, wyrabiane przeważnie dla konsumcyi wiejskiej i małomiejskiej.

Nie zapoznajemy bynajmniej niezmiernych trudności w rozróżniczkowaniu opodatkowania wedle stopnia a w szczególności przy dotychczasowej, jedynie dopuszczalnej formie poboru opłat krajowych; mniemamy jednak, że dwa stopnie opodatkowania dałyby się wprowadzić, a mianowicie dla piwa o zawartości do 10 stopni sacharometru — i piwa przekraczającego ten stopień.

Powyższe uwagi poddając Komisya budżetowa Wydziałowi krajowemu do rozstrząśnienia i możliwego uwzględnienia, przez wniesienie w czasie właściwym odpowiedniej noweli do ustawy w mowie będącej, wyraża jednak już dziś przekonanie, że jeżeli już nie pierwiej, to w każdym razie, gdy dochód z opłaty od piwa w myśl art. II. projektowanej ustawy przekroczy 10,000.000 K, przewidziane niższenie krajowej opłaty od piwa winno być przedewszystkiem przyznane piwu nie przekraczającemu 10 stopni sacharometru.

W petycyi zbiorowej wniesionej do Wysokiego Sejmu przez Izby handlowo-przemysłowe w Brodach, Lwowie i Krakowie tudzież Centralny Związek gal. przemysłu fabrycznego i Galicyjski Związek piwowarów, upraszają rzeczono korporacye, by Wysoki Sejm raczył uchwalić wezwanie do c. k. Rządu następującej treści:

„Wzywa się c. k. Rząd, by wczas poczynił potrzebne zarządzenia, iżby władze przemysłowe przy udzielaniu koncesyi szynkarских po zgaśnięciu prawa propinacyi w Galicyi z rokiem 1911 jak najściślej wykonywały przepisy, zawarte w §§. 18. i 19. ustawy przemysłowej, w szczególności nie udzielały więcej koncesyi, aniżeli wymaga stwierdzona potrzeba lokalna i przestrzegały wymogu osobistego wykonywania koncesyj szynkarских“.

Powyższemu żądaniu, o ile chodzi o uregulowanie sprawy wydawania koncesyi na wyszynk i drobną sprzedaż napojów wysokokowych, czyni zadość proponowana już przez Komisję budżetową rezolucya ad b.

Co się zaś tyczy drugiego żądania, by władze przemysłowe po zgaśnięciu prawa propinacyi przy udzielaniu koncesyi szynkarских przestrzegały przepisów dotyczących wymogu osobistego wykonywania koncesyi szynkarских — to Komisya budżetowa uwzględniając żądanie petentów, przedstawia Wysokiemu Sejmowi ad 3. stosowną rezolucyę do uchwały.

Dla większej jasności projektowanej ustawy, uznała Komisya budżetowa za potrzebne w niektórych paragrafach względnie postanowieniach poczynić poprawki ściśle stylistyczne.

Natomiast jako poprawki merytoryczne lub uzupełniające w przeciwstawieniu do pierwotnej osnowy projektowanej ustawy t. j. wedle przedłożenia Wydziału krajowego — wnosi Komisya, co następuje:

W artykule I. w wierszu siódmym zastąpienie słów, „z wyjątkiem zamkniętych miast Lwowa i Krakowa“ następującem określeniem — „z wyjątkiem obszarów obejmujących miasta Lwów i Kraków a uznanych pod względem podatku spożywczego za zamknięte“. Powyż proponowana stylizacya odpowiada w zupełności dzisiejszemu faktycznemu stanowi rzeczy, o ile że w mieście Krakowie pewna część miejscowości Grzegórzki i Czarna wieś leżą już dziś w obrębie terytorium akcyzowem miasta Krakowa, a przeto wyrażenie: „zamkniętych miast“ nie jest dostatecznem i mogłoby nastęrcy pewne wątpliwości co do istotnych przyszłych granic terytorjów akcyzowych — podczas gdy ustawodawca wyłącza ściśle terytorya akcyzowe Lwowa i Krakowa z pod opłat szynkarских, tak jak one dziś t. j. w chwili wydania ustawy faktycznie istnieją.

a) W §. 2. ustęp 1. dodano po słowach przedsiębiorcy, „a ewentualnie także zastępcy lub dzierżawcy“.

Dodatek ten jest i konsekwentnym i koniecznym, skoro przedsiębiorstwo może być wydzierżawione lub prowadzone przez zastępcę.

b) W §. 3. dodano ustęp umieszczony jako ustęp drugi, w myśl którego w miastach większych a to podlegających ustawie krajowej z 13. marca 1889 przed wymiarem opłat szynkarskich ma być przesłuchany mąż zaufania przez burmistrza odnośnego miasta wyznaczony.

Postanowienie powyższe ma na celu przy znacznej ilości szynków w większych miastach i różnorodności przedsiębiorstw podlegających opłacie szynkarskiej, umożliwienie najdokładniejszego wymiaru.

c) §. 6. Uległ zmianie przez powiększenie liczby członków Komisji apelacyjnej z 10 na 12, względnie zaliczając przewodniczącego z 11 na 13, a to przez uwzględnienie słusznych zresztą żądań krajowych trzech Izb handlowo-przemysłowych, zawartych w petycji wniesionej do Wysokiego Sejmu.

d) §. 16. Wskutek stanowczego żądania c. k. Rządu zamiast pierwotnej osnowy — opiewać ma §. 16., jak następuje: Zaległe opłaty szynkarskie i procenta zwłoki ściągane będą w myśl §. 3. rozporządzenia ces. z 24. kwietnia 1854 Dz. pr. p. Nr. 96, albo w drodze egzekucji sądowej.

Gdy cytowane rozporządzenie obejmuje właśnie i egzekucję polityczną — przeto zmiana ta nie jest znaczącą i prawdopodobnie spowodowaną została dążeniem do jednolitej stylizacji z analogicznymi ustawami.

e) W §. 20. obejmującym postanowienia karne — uznała Komisya za stosowne poczynić znaczne modyfikacje — a to zarówno co do kwoty najwyższej kary pieniężnej — jak również zastosowania kary aresztu.

Zmiany te, mniemamy, uzasadnienia bliższego nie wymagają.

f) Dodatek do art. II. jako ustęp ostatni:

W końcu uważała Komisya za potrzebne — w samej już ustawie umieścić postanowienie co do dodatkowego na rzecz kraju opodatkowania wydanego z browarów a nie spożytego piwa — z chwilą przejścia z dzisiejszej opłaty wynoszącej 1 K 70 h do opłaty 8 K od hektolitra a więc z dniem 1. stycznia 1911 roku.

W myśl powyższego sprawozdania Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

/. I. Załączony /. projekt ustawy o zaprowadzeniu opłat szynkarskich i podwyższeniu krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa.

II. Powziąć następujące uchwały:

a) Sejm uznając istotną potrzebę udzielenia pomocy miastom zamierzającym dokonać systematyczną a trwałą asanację, poleca Wydziałowi krajowemu, by się zajął sprawą utworzenia osobnego funduszu krajowego na zasiłki dla miast (z wyłączeniem jednakże miast otrzymujących dotację z funduszy krajowych z tytułu zgaśnięcia prawa propinacji) na roboty asanacyjne, i w tym celu po przeprowadzeniu rokowań z c. k. Rządem co do poparcia tej akcji ze Skarbu państwa, przedłożył Sejmowi odnośne wnioski.

III. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) ażeby przed wygaśnięciem prawa propinacji w drodze ustawodawczej uregulował w Galicyi wydawanie koncesyi na wyszynk i drobną sprzedaż napojów wysokowych w ten sposób, by z uwzględnieniem szczególnych potrzeb ludności, przypadła w regule jeden szynk na 500 mieszkańców w gminach miejskich i małomiasteczki, zaś na 800 mieszkańców w gminach wiejskich.

b) By przy udzielaniu koncesyi szynkarskich w myśl postanowień ustawy przemysłowej, przestrzegał wymogu osobistego wykonywania koncesyj szynkarskich.

IV. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zaprowadzeniu krajowych opłat szynkarskich i podwyższeniu opłaty konsumcyjnej od piwa przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

- L. 248. Petycję gminy miasta Nowego Sącza w sprawie wynagrodzenia za zniesienie prawa propinacyi;
- L. 2742. miasta Wadowic o przyznanie udziału w półtora milionowym zasiłku;
- L. 2730. miasta Brzeżan i L. 2922. miasta Buczacza tej samej treści;
- L. 2949. Galicyjskiego Związku fabrycznego w przedmiocie zmian projektu ustawy;
- L. 2736. gminy miasta Gorlic o uwzględnienie miasta Gorlic przy rozdziale dotacyi z funduszu krajowego;
- L. 2716. miasta Tarnowa o zwiększenie dotacyi krajowej na rzecz 37 miast;
- L. 3360. miasta Rohatyna o subwencyę z ustaniem prawa propinacyi;
- wreszcie L. 3714 petycję zbiorową Izb handlowych i Związku fabrycznego i piwowarów — niniejszem sprawozdaniem uznaje się za załatwione.
- Nad petycją L. 2895 gminy Cergowy o nadanie prawa propinacyi Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Zastępca przewodniczącego :

K. Badeni.

Sprawozdawca :

Abrahamowicz.

Ustawa

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

W wykonaniu postanowienia §. 46. ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 Dz. u. k. Nr. 30., jakoteż celem wzmocnienia skarbu krajowego, a tem samem umożliwienia krajowi spełnienia ekonomicznych i kulturalnych zadań pobierane będą na rzecz funduszu krajowego od 1. stycznia 1911 do 31. grudnia 1920, w obrębie Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, z wyjątkiem obszarów obejmujących miasta Lwów i Kraków, a uznanych pod względem podatku spożywczego za zamknięte, opłaty szynkarskie, które mają przynieść rocznie najmniej 7,000.000 K stosownie do postanowień, zawartych w następujących §§. 1.—21.

§. 1.

Opłatę szynkarską w wymiarze, ustanowionym wedle §. 9., winny uiszcząć:

1. Osoby, trudniące się na własny rachunek wyszynkiem pędzonych napojów wysokowych, wina, pół wina, wina sztucznego, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu, napojów miodowych lub piwa.

2. Osoby, sprzedające na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom, jednak nie do spożycia w lokalu przedsiębiorstwa, pędzone napoje wysokowe, wino, pół wina, sztuczne wino, wino owocowe, moszcz owocowy, miód lub napoje miodowe w naczyniach otwartych lub zamkniętych, lecz nie na sposób w handlu używany o pojemności poniżej 25 litrów przy wódce, a poniżej 50 litrów przy innych napojach (drobna sprzedaż)

Sprzedaż wódki w naczyniach otwartych w ilości poniżej $\frac{1}{8}$ litra, a innych wyżej wymienionych napojów w ilości poniżej 1 litra uważa się za wyszynk.

3. Osoby, które sprzedają na własny rachunek sposobem zarobkowym bezpośrednio konsumentom:

a) napoje, wymienione pod 2. w naczyniach zamkniętych, sposobem w handlu używanym o pojemności poniżej 50 litrów;

b) piwo w naczyniach zamkniętych sposobem używanym w handlu o pojemności poniżej 10 litrów (handel detaliczny).

Na obowiązek uiszczania opłaty szynkarskiej nie ma wpływu okoliczność, czy przedsiębiorstwo wykonuje się za upoważnieniem, czy też bez upoważnienia.

§. 2.

Ci, którzy prowadzą przedsiębiorstwo, podlegające opłacie szynkarskiej (§. 1.) winni są corocznie w czasie, który w rozporządzeniu wykonawczem oznaczonym będzie, zgłosić ustnie lub pisemnie u przynależnej władzy politycznej I. instancyi:

1. nazwisko, względnie firmę przedsiębiorcy, a ewentualnie także zastępcy lub dzierżawcy,
2. miejsce i numer domu lokalu przedsiębiorstwa,
3. rodzaj przedsiębiorstwa,
4. ilość, rozmiary i jakość ubikacyj przemysłowych,
5. ilość personalu pomocniczego, zatrudnionego w przedsiębiorstwie, podlegającym opłacie,
6. ilość napojów, sprzedanych w ciągu poprzedniego roku kalendarzowego, podaną oddzielnie dla poszczególnych napojów i wedle rodzajów przedsiębiorstwa, oznaczonych w §. 1.

Jeżeli przedsiębiorstwo, podlegające zgłoszeniu, wykonywano tylko przez część roku poprzedzającego, należy podać czas, przez który je w roku poprzednim wykonywano.

Jeżeli zaś przedsiębiorstwo, podlegające zgłoszeniu, otwarto dopiero w ciągu roku, należy je zgłosić najpóźniej na 3 dni przed otwarciem. W razie zaś, gdy przedsiębiorstwo, podległe zgłoszeniu, ma być tylko czasowo wykonywane, należy także podać przeciąg czasu, przez który ma to trwać.

W razie zaniechania w ciągu roku przedsiębiorstwa, opłacie szynkarskiej podlegającego, lub w razie zaszłej zmiany w osobie przedsiębiorcy, albo zmiany lokalu, lub wreszcie przejścia z jednego rodzaju przedsiębiorstwa w drugie (oznaczone w §. 1. ad 1., 2., 3.) należy w ciągu trzech dni po zaszłej zmianie zawiadomić o niej władzę polityczną I. instancyi.

§. 3.

Władza polityczna I. instancyi zarządzi wstępne zbadanie nadeszłych zgłoszeń, a w razie potrzeby uzupełni je lub sprostuje na podstawie odpowiednich dochodzeń, których wynik należy przedstawić osobom obowiązany do uiszczania opłaty. Wymieniona władza jest także obowiązana co do tych osób, które zaniedbały przepisane zgłoszenia niezależnie od postępowania karnego, które ma być wdrożone (§. 20.), zbadać z urzędu okoliczności, wpływające na wymiar opłaty szynkarskiej.

Co do przedsiębiorstw podlegających opłacie z miast objętych ustawą z 13. marca 1889 Dz. u. kr. Nr. 24 należy w toku postępowania wstępnego, wysłuchać zawsze męża zaufania przez burmistrza odnośnego miasta wyznaczonego.

§. 4.

Dla oznaczenia opłaty szynkarskiej, jaką uiszczać mają corocznie osoby do tego obowiązane, ustanowioną będzie dla każdego powiatu politycznego w siedzibie władzy politycznej I. instancyi Komisya szacunkowa, dla całego zaś obszaru, w którym niniejsza ustawa obowiązuje, Komisya apelacyjna.

§. 5.

Komisya szacunkowa ma się składać: z naczelnika władzy politycznej I. instancyi lub tegoż zastępcy jako przewodniczącego, z dwóch członków, wyznaczonych przez c. k. Namiestnika, z których jeden ma być wybranym na wniosek Wicepre-

zydenta c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z grona państwowych urzędników skarbowych, i z dwóch członków, wyznaczonych przez Wydział krajowy, a to jednego wyznaczonego na wniosek Rady powiatowej, a drugiego wybranego z pośród obowiązanych do uiszczania opłaty szynkarskiej danego powiatu na podstawie terna, przedłożonego przez dotyczącą Izbę handlową i przemysłową.

Każdy członek Komisji otrzyma zastępcę, wyznaczonego w sposób powyżej podany.

§. 6.

Komisya apelacyjna ma siedzibę we Lwowie i składa się: z Marszałka krajowego lub tegoż zastępcy jako przewodniczącego, z pięciu członków, wyznaczonych przez c. k. Namieśtnika, z których dwaj mają być na wniosek Wiceprezydenta c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z grona państwowych urzędników skarbowych wybrani; z dwóch członków wyznaczonych przez Prezydenta c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie z pośród urzędników sędziowskich, i z pięciu członków wyznaczonych przez Wydział krajowy, z których trzech mają być wyznaczeni z koła obowiązanych do uiszczania opłaty szynkarskiej, a mianowicie po jednym z okręgu Izb handlowych i przemysłowych w Brodach, Krakowie i Lwowie, na podstawie osobnego terna, przez każdą z tych trzech Izb, Wydziałowi krajowemu przedłożonego.

Każdy członek Komisji otrzyma zastępcę wyznaczonego w sposób powyżej podany.

§. 7.

Czas urzędowania członków i zastępców Komisji szacunkowych i Komisji apelacyjnej trwa lat trzy. Ustupujący mogą być ponownie wyznaczeni.

W miejsce członków i zastępców, którzy przed czasem ustąpili, mają być wyznaczeni następcy na resztę okresu w sposób oznaczony w §. 5. i 6.

Komisye zwołuje przewodniczący w miarę zachodzącej potrzeby.

Do prawomocności uchwał Komisji szacunkowej potrzebną jest oprócz przewodniczącego obecność przynajmniej dwóch członków lub zastępców. Do prawomocności uchwał Komisji apelacyjnej potrzebną jest oprócz przewodniczącego obecność przynajmniej sześciu członków lub zastępców, a wśród nich przynajmniej jednego członka, należącego do stanu sędziowskiego.

Komisjom służą prawa, określone w §. 3., mogą one też powoływać do swych obrad znawców lub osoby, mogące dostarczyć wyjaśnień, które jednak w powzięciu uchwał nie biorą udziału.

Uchwały Komisji zapadają większością głosów; przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów.

§. 8.

Przewodniczący Komisji, członkowie i ich zastępcy winni ściśle zachować tajemnicę o rozprawach komisyjnych, jakoteż o doszłych skutkiem tego do ich wiadomości stosunkach stron, obowiązanych do opłaty szynkarskiej.

Członkowie nienależący do stanu urzędników państwowych mają w ręce przewodniczącego złożyć przyrzeczenie w miejsce przysięgi, że obowiązku tego ściśle dopełnią.

Członkowie Komisji i ich zastępcy, nie mieszkający w siedzibie Komisji i nie będący urzędnikami państwowymi w czyn-

nej służbie otrzymują z funduszu krajowego zwrot kosztów, które w rozporządzeniu wykonawczem oznaczone będą.

Do urzędników państwowych, pozostających w czynnej służbie, stosują się każdorazowe przepisy o dyetach. Powstały skutkiem tego wydatek ponosi fundusz krajowy.

§. 9.

Komisya szacunkowa oznacza corocznie opłaty szynkarskie, które mają być uiszczane, z zastrzeżeniem podwyższenia mogącego nastąpić po myśli §. 11.

Oznaczenie to ma nastąpić w granicach taryfy w §. 10. zawartej na podstawie ustalonego w ubiegłym roku (§§. 3. i 7. ust. 5.) odbytu napojów, podlegających opłacie szynkarskiej i z uwzględnieniem wszystkich innych okoliczności, które wpływają na rentowność przedsiębiorstwa, podlegającego opłacie.

W razie jeżeli przedsiębiorstwa (rodzaju przedsiębiorstwa) nie prowadzono jeszcze przez przeciąg całego roku poprzedniego, należy spodziewany w roku wymiaru odbytu napojów, opłacie szynkarskiej podlegających, oznaczyć drogą szacunku.

Dla przedsiębiorstw (rodzajów przedsiębiorstw), które powstały dopiero w ciągu roku wymiaru, należy oznaczyć spodziewany w pozostałej części roku odbytu napojów, podlegających opłacie szynkarskiej, drogą szacunku (wymiar dodatkowy).

Przeciw uchwale Komisyi służy tak przewodniczącemu jak i członkowi Komisyi, wyznaczonemu przez Wydział krajowy na wniosek Rady powiatowej, prawo odwołania się do Komisyi apelacyjnej w ciągu 14 dni, licząc od powzięcia uchwały, na ręce władzy politycznej I. instancyi.

§. 10.

Taryfa opłat szynkarskich.

Opłata szynkarska wynosi:	od	do
1. Dla pędzonych płynów wysokokowych od hektolitra czystego alkoholu w nich zawartego:		
a) w wyszynku	K 30	K 90
b) w drobnej sprzedaży	" 20	" 60
c) w handlu detailicznym	" 12	" 36
2. Dla wina, pół wina, sztucznego wina, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu i napojów miodowych od hektolitra:		
a) w wyszynku	" 5	" 15
b) w drobnej sprzedaży	" 3	" 9
c) w handlu detailicznym	" 2	" 6
3. Dla piwa od hektolitra:		
a) w wyszynku	" 0.40	" 0.80
b) w handlu detailicznym	" 0.20	" 0.40

§. 11.

Operat wymiarowy z oznaczonymi na rok wymiaru opłatami szynkarskimi ma być z wyjątkiem wymiarów dodatkowych (§. 9. ust. 4.) bezzwłocznie przedłożony Wydziałowi krajowemu. Jeżeli się okaże, że suma oznaczonych opłat szynkarskich z całego obszaru, w którym niniejsza ustawa obowiązuje, bez wliczenia dodatkowych wymiarów dosięga kwoty 7,000.000 K albo ją przewyższa, w takim razie kwoty, oznaczone przez Komisye, stanowią zarazem wysokość opłat szynkarskich, jakie poszczególnym stronom do uiszczenia przypisane być mają. Jeżeli zaś suma ta nie dosięga kwoty 7,000.000 K, nastąpi stosunkowe podwyższenie wszystkich przez Komisye oznaczonych kwot, a podwyższone w ten sposób kwoty stanowią wysokość

opłat szynkarskich, jakie stronom do uiszczenia przypisane być mają.

Nakazy płatnicze wystawia Wydział krajowy.

§. 12.

Przeciw nakazowi płatniczemu może strona wnieść odwołanie do Komisji apelacyjnej. Odwołanie to ma być wniesione w ciągu 14 dni, licząc od dnia doręczenia nakazu, na ręce władzy politycznej I instancji.

Odwołania, wniesione na podstawie §. 9. i na podstawie powyższego ustępu, ma władza polityczna I. instancji przesłać Wydziałowi krajowemu, który je przedłoży Komisji apelacyjnej.

Odwołania nie mają mocy powstrzymującej co do uiszczenia przypisanej opłaty szynkarskiej i co do jej ściągania.

§. 13.

Opłatę szynkarską należy uiszczać w ratach kwartalnych w dniu 1. lutego, 1. maja, 1. sierpnia i 1. listopada każdego roku.

Wpłaty należy uskuteczniać w kasie krajowej; bliższe szczegóły określi rozporządzenie wykonawcze.

W pierwszym roku obowiązywania niniejszej ustawy będą terminy płatności podane w nakazie płatniczym.

W następnych latach winny osoby, obowiązane do uiszczania opłaty, nie mające jeszcze nakazu płatniczego na dany rok w terminie płatności pierwszej raty, uiszczyć opłatę szynkarską według zeszlórocznego przypisu, z zastrzeżeniem rozliczenia się w właściwym czasie.

§. 14.

W razie zaniechania w ciągu roku wykonywania przedsiębiorstwa, podlegającego opłacie szynkarskiej, należy opłatę w odpowiednim stosunku odpisać, skoro o zaniechaniu przedsiębiorstwa w właściwym czasie doniesiono.

Jeżeli w ciągu roku zaszła zmiana w osobie przedsiębiorcy bez równoczesnej zmiany rodzaju przedsiębiorstwa, opłata szynkarska, wymierzona poprzednikowi, przechodzi na następcę.

Przyrost i ubytek w opłatach szynkarskich, zaszły w ciągu roku wymiaru a spowodowane czy to np. otwarciem w ciągu roku nowych przedsiębiorstw, czy też podwyższeniem lub niżeniem opłat, zarządzanem na skutek odwołania, nie wpływają wcale na obliczenie i ewentualne podwyższenie opłat szynkarskich, dokonane po myśli §. 11.

§. 15.

Od opłat szynkarskich, nieuiszczonych w ciągu 14 dni po upływie terminu zapadłości, pobierane będą — o ile zaległość w opłacie przenosi 50 K — procenta zwłoki po 1:3 h za każde 100 K i za każdy dzień licząc od dnia następującego po terminie zapadłości aż do dnia uiszczenia zaległości.

§. 16.

Zaległe opłaty szynkarskie i procenta zwłoki ściągane będą w myśl §. 3. rozporządzenia ces. z 20. kwietnia 1854 Dz. p. p. Nr. 96, albo w drodze egzekucyi sądowej.

§. 17.

Prawo funduszu krajowego wymiaru opłaty szynkarskiej po myśli niniejszej ustawy przedawnia się po upływie trzech lat, licząc od końca tego roku, w którym strona uczyniła zadość obowiązkowi zgłoszenia przedsiębiorstwa tej opłacie podlegają-

cego. Każda czynność urzędowa, podjęta w celu wymiaru i podana do wiadomości strony, przerywa przedawnienie.

Prawo funduszu krajowego żądania zapadłych opłat szynkarskich przedawnia się w sześć lat od dnia płatności.

§. 18.

Dla zbadania faktów, ważnych przy wymierzaniu opłaty szynkarskiej, uprawnione są organa urzędowe na mocy pisemnego upoważnienia przewodniczącego Komisji szacunkowej zwiedzać w czasie ruchu przedsiębiorstwa lokale, w których przemysł jest wykonywany i badać zapasy.

Wgląd w księgi handlowe kontrybuenta dopuszczalny jest tylko na żądanie kontrybuenta lub za jego zgodą.

§. 19.

Każda gmina jest obowiązana organom, powołanym do wykonywania postanowień niniejszej ustawy, użyzyć na żądanie bezwzględnie potrzebnej do ich urzędowania pomocy.

§. 20.

Przekroczenia niniejszej ustawy i rozporządzeń wykonawczych, o ile niema zastosowania ogólny kodeks karny — karane będą u osób podlegających opłacie szynkarskiej, a jeżeli one są osobami prawnymi u ich zastępców (zawiadowców) grzywną od 2 do 1.000 K, lub karą aresztu od 6 godzin do trzech tygodni.

Kara aresztu może być nałożoną, jeżeli przekroczeniu towarzyszą szczególnie obciążające okoliczności lub kara pieniężna okazała się bezskuteczną. Nieściągalne kary pieniężne zamienione będą na areszt w granicach wyżej określonych.

Kara nie uwalnia od uiszczenia ukróconej ewentualnie opłaty szynkarskiej.

Osoby, wezwane w charakterze zuawców lub dla dostarczenia wyjaśnień będą w razie niejawienia się bez podania powodu usprawiedliwiającego karane grzywną pieniężną od 2 K do 200 K, zaś grzywną do 1.000 K, jeżeli w tym charakterze występując, podały rozmyślnie nieprawdziwe szczegóły.

Członkowie Komisyj, nie należący do stanu urzędników państwowych, którzy mimo należytego zaproszenia bez podania powodu usprawiedliwiającego nieobecność na posiedzeniu się nie jawią, ulegną grzywnie od 2 K do 200 K; natomiast złamanie tajemnicy (§ 8.) karane będzie grzywną od 100 K do 1.000 K.

Postępowanie karne ma się odbywać według przepisów rozporządzenia ministeryalnego z dnia 3. kwietnia 1855 Dz. p. p. Nr. 61.

Karygodność czynności i zaniechań, ulegających karze na podstawie powyższych postanowień, przedawnia się po upływie roku.

Władze polityczne ściągają po myśli cesarskiego rozporządzenia z dnia 20. kwietnia 1854 Dz. p. p. Nr. 96 kary pieniężne na korzyść ubogich tej gminy, w której obrębie zaszło przekroczenie.

Do członków Komisyj ze stanu urzędników państwowych należy w przypadkach, przewidzianych w ust. 5. niniejszego paragrafu, stosować obowiązujące przepisy służbowe.

§. 21.

Dla dokonania w należyтым czasie wymiaru opłat szynkarskich na r. 1911 można będzie począwszy już od 1. lipca 1910 wydać na podstawie postanowień niniejszej ustawy zarządzenia, potrzebne do przygotowania tego wymiaru.

Art. II.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 13 lutego 1903 Dz. u. kr. Nr. 24 o poborze krajowej opłaty konsumcyjnej od piwa przedłuża się pod warunkami w tej ustawie unormowanymi do 31. grudnia 1920.

Celem dalszego wzmocnienia skarbu krajowego i ze względu na uwolnienie konsumcyi piwa od ciężarów wskutek zniesienia prawa propinacyi podwyższa się wspomnianą opłatę krajową z wyłączeniem obszarów obejmujących miasta Lwów i Kraków, a uznanych pod względem podatku spożywczego za zamknięte, począwszy od 1. stycznia 1911 do 31. grudnia 1920 na 8 K od hektolitra. Gdyby jednakowoż dochód z opłaty od piwa po 8 K przekroczył w jednym roku kwotę 10 milionów K, natenczas ma nastąpić odpowiednie niżenie wymiaru opłaty krajowej.

Co do uzupełniającego opodatkowania piwa z dniem 1. stycznia 1911 roku zastosowane będą analogicznie odnośne postanowienia ustawy w pierwszym ustępie powołanej.

Art. III.

Z dochodu, uzyskanego z opłat pobieranych na mocy niniejszej ustawy (Art. I. i II.) przekazywać się będzie corocznie począwszy od roku 1911 tym miastom, którym przysługuje na ich obszarze z mocy ustawy z dnia 22. kwietnia 1889 Dz. u. kr. Nr. 30 (§. 42) wyłączne prawo propinacyi do końca roku 1910, kwotę dwu milionów koron. Rozdział tej kwoty ma nastąpić według klucza, ustalonego osobną ustawą krajową.

Art. IV.

Rozporządzenie wykonawcze do niniejszej ustawy wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. krajową Dyrekcją skarbu i Wydziałem krajowym.

Art. V.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.
